

Позитивні температури повітря звітного періоду, подекуди опади, підвищена вологість, густі тумани сприяли розвитку та поширенню фітопатологічних та ентомологічних організмів у посівах **озимих зернових** та **ріпаку**. На 5-27% площ **озимих зернових** культур південних, центральних та східних регіонів триває неінтенсивне живлення личинок (II-III віку) **хлібної жужелиці** та гусениць (IV-VI віку) **озимої совки** які в допороговій чисельності пошкодили до 6% рослин. Також, у посівах розвиваються та шкодять личинки **злакових мух, попелиці** тощо.

В Городищенському районі Черкаської області на посівах озимої пшениці раннього строку посіву (100 га) виявлено розвиток пшеничного кліща, яким було пошкоджено 16% рослин в слабкому ступені. Живлення пшеничного кліща на сходах озимої пшениці, як й інших сисних шкідників (цикадок і попелиць), виснажує рослини, значно знижує їх зимостійкість, а при масовому розмноженні може призвести до загибелі сходів. Подальший розвиток та шкідливість фітофагів залежатимуть від погодних умов.

Повсюди на 2-15, макс. 30% обстежених площ **озимих пшениці, ячменю та жита борошнистою росею, септоріозом, гельмінтоспоріозом, бурою листковою іржею**, подекуди **кореневими гнилями** уражено 1-10, осередково в господарствах Миколаївської області 25% рослин (гельмінтоспоріоз на ячмені) у слабкому ступені. У посівах **ріпаку** на 8-25% обстежених площ **пероноспорозом, альтернاریозом, фомозом**, охоплено 2-10% рослин. Наявність позитивних температур та краплинної вологи у подальшому сприятимуть розвитку та поширенню хвороб у посівах озимих культур.

Погодні умови, завершення збирання пізніх сільськогосподарських культур, наявність соковитого корму сприяють міграції **мишоподібних гризунів** на площі озимини, де продовжується наростання їх чисельності, особливо на посівах, які межують з полями кукурудзи, цукрових буряків, лісами, лісосмугами та іншими неорними землями. На вегетуючих посівах **озимих зернових** та **ріпаку** гризуни заселили скрізь 3-28% обстежених площ за чисельності 1-2, макс. у посівах ріпаку 4 жилих колоній на гектарі у Вінницькій, Волинській, Рівненській, Черкаській та Чернівецькій областях. Осередково в господарствах Львівської області у посівах озимої пшениці обліковували від 6 до 8 жилих колоній на гектарі.

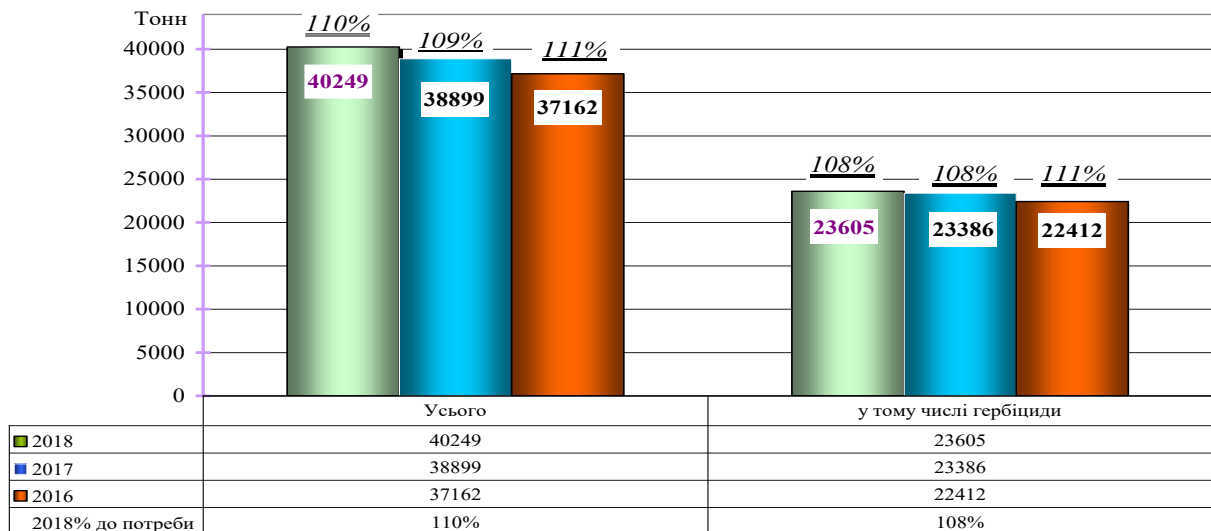
Підвищену чисельність гризунів також відмічали у **багаторічних травах, неугіддях, лісосмугах**, осередково **садах** та на полях, де не проводився післязбиральний обробіток ґрунту. Чисельність на таких полях становила 2-4, осередково 5-7 колоній на гектарі (Вінницька, Волинська, Херсонська обл.). На багаторічних травах 4-5-го років використання у Рівненській області (10 га) обліковували 9, у Львівській (10 га) до 12 жилих колоній на гектарі.

У господарствах усіх форм власності за надпорогової (3-5 і більше жилих колоній на гектар) чисельності гризунів продовжують проводити винищувальні заходи дозволеними до використання родентицидами. Надалі загроза пошкодження озимих культур, багаторічних трав і насаджень зберігатиметься повсюди, що вимагає проведення моніторингу їх чисельності та при потребі – проведення захисних заходів.

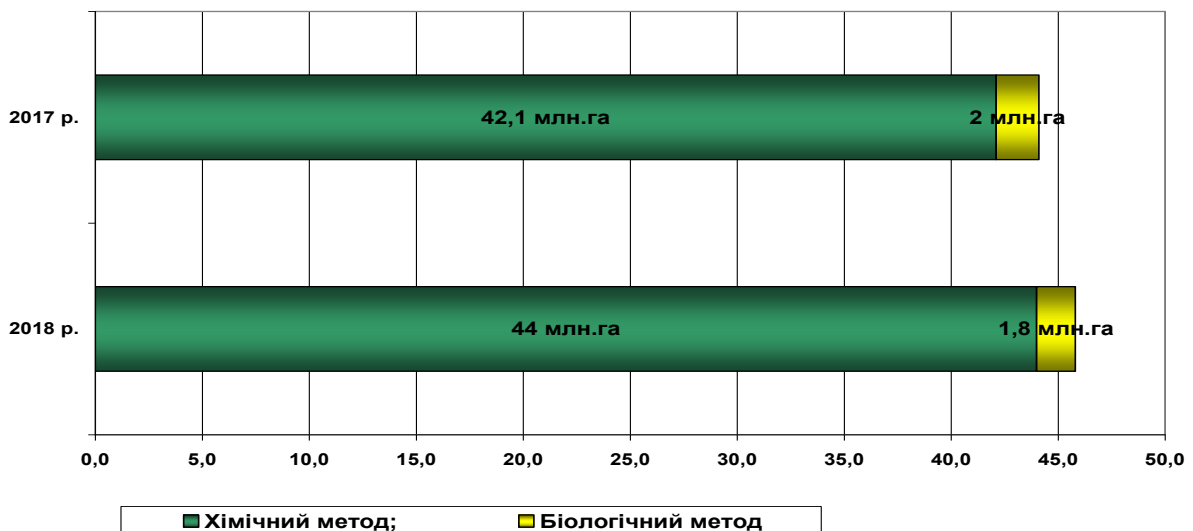
В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових, ріпаку та інших угідь.

За оперативною інформацією Головних управлінь Держпродспоживслужби про хід робіт із захисту рослин станом на **9 листопада 2018 року:**

1. Для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур поставлено на ринок, з урахуванням наявних, **40,2** тис. тонн пестицидів, або **110%** до потреби пестицидів на 2018 рік, в тому числі – **23,6** тис. тонн гербіцидів, або **108%** до потреби препаратів.

3. В 2018 році захист посівів сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб та бур'янів проведений на площі всього **45,8** млн га (в 2017 році – 44,1 млн га), в тому числі біологічний метод захисту рослин застосовано на площі **1,8** млн га (в 2017 році – 2 млн га).

3. Дані щодо обсягів проведених захисних заходів від мишоподібних гризунів свідчать про їх збільшення порівняно з минулим роком майже вдвічі. Так, на 9 листопада 2018 року захист від цих шкідників проведений на площі всього **318** тис. га (в 2017 році – 133 тис. га), з яких озимих зернових культур оброблено **164** тис. га (в 2017 році – 70 тис. га). Хімічні родентициди застосовано на 289 тис. га, біологічні – на 29 тис. га сільгоспугідь.

4. Для проведення всього комплексу заходів захисту рослин від шкідливих організмів з початку року використано **39,4** тис. тон пестицидів і біопрепаратів. Догляд за посівами озимих культур триває.